

## Vastaselityspyyntö koskien Kemijoen kalatalousvelvoitteen muuttamista

Khall 26.08.2024 § 146

Valmistelija

Kunnanjohtaja Antti Mulari, 040 839 4330, antti.mulari@savukoski.fi

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt 29.7.2024 päätöksen Lapin Ely-keskuksen hakemusta koskevan päätökseen (Nro 97/2024. Dnro PSAVI/932/2017). Päätöksen tiedoksiantokuulutus on oheismateriaalina. Kuulutus ja päätös pidetään nähtävillä 29.7.–4.9.2024 aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>.

Itä-Lapin kuntayhtymä on alla olevan mukaisesti käsitellyt asiaa yhtymähallituksen kokouksessa 16.8.2024 § 48 ja on päättänyt valittaa Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä.

Liitteenä on yhtymähallituksen hyväksymä valitus Kemijoen kalatausvelvoitteiden muuttamisesta.

Itä- Lapin kuntayhtymä, yhtymähallitus 16.8.2024 § 48

Lapin Ely-keskus jätti 17.3.2017 Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon hakemuksen Kemijoen kalatalousvelvoitteen muuttamiseksi.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt 29.7.2024 päätöksen Lapin Ely-keskuksen hakemusta koskevan päätökseen (Nro 97/2024. Dnro PSAVI/932/2017). Päätöksen tiedoksiantokuulutus on esityslistan liitteenä 2. Kuulutus ja päätös pidetään nähtävillä 29.7.–4.9.2024 aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>.

**Aluehallintoviraston päätös tarkoitti Itä-Lapin osalta, että Rovaniemen yläpuolinen Kemijoen vesistöalue (Keski-Kemijoki, Ylä-Kemijoki) jäi kalatalousvelvoitetta koskevan muutoksen ulkopuolelle.**

Ely-keskuksen hakemuksessa todetaan: ”Kalatalousviranomaisen katsoo, että Kemijoen Isohaaran, Taivalkosken, Ossauskosken, Petäjäskosken, Valajaskosken, Vanttauskosken, Pirttikosken ja Seitakorvan sekä Raudanjoen Permantokosken voimalaitosten lupaehtojen muuttaminen on välttämätöntä menetetyn vaelluspoikastuotannon korvaamiseksi, luontaisen lisääntymisen palauttamiseksi osaksi kannan hoitoa sekä perinnöllisen monimuotoisuuden ja kalastusmahdollisuuksien turvaamiseksi. Kalatalousviranomaisen vaatii edellä selostetuin perusteluin, että Kemijoen Isohaaran, Taivalkosken, Ossauskosken, Petäjäskosken, Valajaskosken, Vanttauskosken, Pirttikosken ja Seitakorvan sekä Raudanjoen Permantokosken voimalaitosten omistajille on määrättävä kalatalousvelvoite.”

Ely-keskus toteaa: ”Luvanhaltijoiden velvollisuutena on suunnitella ja toteuttaa kustannuksellaan Isohaaran, Taivalkosken, Ossauskosken, Petäjäskosken ja Valajaskosken voimalaitosten yhteyteen tarkoituksenmukainen ja toimiva kalatie sekä alasvaellusreitti ohjausmenetelmineen. Isohaaran nykyisiä kalateitä sekä Lapin ELYkeskuksen toimeksiannosta laadittuja Kemijoen alaosan kalateiden yleissuunnitelmia voidaan hyödyntää soveltuvin osin.”

Keski-Kemijoen osalta Ely-keskus toteaa: ”Kalatievelvoite. Vanttauskosken, Pirttikosken ja Seitakorvan sekä Raudanjoen Permantokosken voimalaitosten luvanhaltijan velvoitteena on hakea

rakentamislupa 9 vuoden kuluessa ja toteuttaa kalatiet 12 vuoden kuluessa tämän päätöksen tultua lainvoimaiseksi.”

Ely-keskuksen hakemus perustuu vesilain 3 luvun 22.1 §:ään, jonka mukaan: ”Lupaviranomainen voi hakemuksesta muuttaa kalatalousvelvoitetta ja kalatalousmaksua koskevia määräyksiä, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet. Kalataloudellisesti epätarkoituksenmukaiseksi osoittautunutta velvoitetta voidaan lisäksi tarkistaa, jos velvoitteen kalataloudellista tulosta voidaan parantaa sen toteuttamiskustannuksia merkittävästi lisäämättä.”

Aluehallintovirasto toteaa päätöksessään: ”Aluehallintovirasto hylkää hakemuksessa esitetyn vaatimuksen 3 ”Vanttauskosken, Pirttikosken ja Seitakorvan sekä Raudanjoen Permantokosken voimalaitosten luvanhaltijan velvoitteena on hakea rakentamislupa 9 vuoden kuluessa ja toteuttaa kalatiet 12 vuoden kuluessa tämän päätöksen tultua lainvoimaiseksi.”

Aluehallintovirasto toteaa: ”Tämän päätöksen mukaiset lupaehdot tulee määrätä tarkistettavaksi 10 vuoden kuluttua päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Luvanhaltijoiden tulee vuotta aikaisemmin saattaa asia uuteen käsittelyyn lupaehtojen tarkistamiseksi. Tällöin arvioidaan ensimmäisessä vaiheessa määrättyjen toimenpiteiden vaikutus vaelluskalojen luonnonpoikastuotantoon ja ovatko toimenpiteet edistäneet merkittävästi hakemuksessa esitettyjen tavoitteiden saavuttamista. Arvioinnin perusteella tehdään johtopäätökset tarvittavista jatkotoimenpiteistä. Samassa yhteydessä voidaan antaa myös Ossauskosken, Petäjäskosken ja Raudanjoen Permantokosken vanhojen uomien vesittämiseksi tarvittavat määräykset.”

Päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteinä olevassa valitusosoituksessa. Valitusaika päättyy 4.9.2024.

Lisätiedot: Ely-keskuksen hakemus 17.3.2017, aluehallintoviraston tiedote 29.7.2024 ja asiaan liittyvä aluehallintoviraston aineistokokonaisuus.

<https://www.elykeskus.fi/documents/10191/22142746/esitys+kalatalousvelvoitteiksi.pdf/413ca225-fc1d-485b-8c15-7fb9578ccb83>  
<https://avi.fi/tiedote/-/tiedote/70391100>  
<https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/1376705>

Valitusaika asiaan päättyy 4.9.2024. Kuntayhtymässä on valmisteltu Kemijoen kalatausvelvoitteiden muuttamisesta valitus, joka on perusteluineen liitteenä 3.

Kuntayhtymän johtajan esitys: Yhtymähallitus toteaa, että Pohjois-Suomen aluehallintoviraston Kemijoen kalatalousvelvoitetta koskeva muutos jättää Rovaniemen yläpuolinen Kemijoen (Keski-Kemijoki, Ylä-Kemijoki) vesistöalue muutoksen ulkopuolelle on lainvastainen. Kuntayhtymä toteaa, että vesilain 3 luvun 22.1 §:n mukainen olosuhteiden olennainen muutos koskee kyseistä vesistöaluetta, jolloin alue tulee sisällyttää velvoitemuutoksen piiriin.

Itä-Lapin kuntayhtymä valittaa Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä edellä mainitulta osin.

Päätös: Yhtymähallitus hyväksyi päätösesityksen mukaisen valituksen,

johon lisättiin kappaleet vesipuitedirektiivistä sekä kulttuuriperinteen merkityksestä.

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Esittelijä                                 | Kunnanjohtaja Antti Mulari                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Päätösehdotus</b>                       | <p>Kunnanhallitus päättää yhtyä Itä-Lapin kuntayhtymän valitukseen Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä koskien Kemijoen kalatalousvelvoitteen muuttamista.</p> <p>Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Päätös</b>                              | <p>Keskustelun jälkeen päätösehdotus hyväksyttiin.</p> <p>Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Jakelu                                     | Itä-Lapin kuntayhtymä                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Khall 03.06.2025 § 146<br>83/00.04.02/2024 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Valmistelija                               | <p>Vt. kunnanjohtaja Joonas Rentola, puh. 040 545 9009,<br/>joonas.rentola@savukoski.fi</p> <p>Vaasan hallinto-oikeus pyysi vastineen jättämistä koskien muutoksenhaunalaista päätöstä [Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Ympäristövastuualue 29.7.2024 nro 97/2024 (Kemijoen ja Raudunjoen voimalaitoisten kalatalousvelvoitteiden muuttaminen, Kemi, Kemimaa, Kemijärvi, Tervola ja Rovaniemi)] viimeistään 17.4.2025. Savukosken kunnanhallitus ei antanut vastinetta määräaikaan mennessä, sillä vastinepyynnön yhteydessä hallinto-oikeus ilmoitti 20.3.2025, että <i>Savukosken kunnanhallitukselle tullaan vielä myöhemmin varaamaan tilaisuus vastaselityksen antamiseen kaikkien asiassa annettujen vastineiden ja lupaviranomaisen lausunnon johdosta.</i></p> <p>Vaasan hallinto-oikeus toimitti lupaamansa vastaselityspyynnön Savukosken kunnanhallitukselle 21.5.2025. Vastaselitys on pyydetty toimittamaan hallinto-oikeudelle viimeistään 11.6.2025.</p> |
| Esittelijä                                 | Vt. kunnanjohtaja Joonas Rentola                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Päätösehdotus</b>                       | Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan vastaselityspyynnön Vaasan hallinto-oikeudelle koskien Kemijoen kalatalousvelvoitteiden muuttamista.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Päätös</b>                              | <p>Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.</p> <p>Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Jakelu                                     | Vaasan hallinto-oikeus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |